

Sygn. akt II UK 6/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 sierpnia 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jerzy Kuźniar (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Bogusław Cudowski

SSN Maciej Pacuda

w sprawie z wniosku Ł. S.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych
o wypłatę emerytury,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 6 sierpnia 2013 r.,
skargi kasacyjnej wnioskodawczynie od wyroku Sądu Apelacyjnego [...] z dnia 30 maja 2012 r.,

**uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi
Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania i orzeczenia o
kosztach postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 30 maja 2012 r. Sąd Apelacyjny oddalił apelację wnioskodawczynie Ł. S. od wyroku Sądu Okręgowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w W. z dnia 3 stycznia 2012 r., którym oddalono jej odwołanie od

decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 20 września 2011 r., wstrzymującej od dnia 1 października 2011 r. wypłatę emerytury przyznanej od dnia 1 lipca 2009 r. w związku z nierozwiązaniem stosunku pracy z Urzędem Miasta i Gminy w S., w którym pracuje od dnia 1 stycznia 1974 r. do chwili obecnej, oraz Związkiem Międzygminnym [...], w którym pracuje od dnia 20 kwietnia 2006 r. do chwili obecnej.

W bezspornych okolicznościach faktycznych Sądy *meriti* zaaprobowaly zastosowanie przez organ rentowy art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych dodanego od dnia 1 stycznia 2011 r. przez art. 6 pkt 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726), który stanowił o zawieszeniu prawa do emerytury bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego. Przepis ten – stosownie do art. 28 ustawy o zmianie ustawy o finansach publicznych – miał zastosowanie do emerytur przyznanych przed dniem 1 stycznia 2011 r. (dniem wejścia w życie tej ustawy), poczynając od dnia 1 października 2011 r.

Sąd drugiej instancji wskazał także, że wobec wyroków Trybunału Konstytucyjnego z dnia 20 listopada 1995 r., K 23/95 (OTK 1995, nr 3, poz. 14), oraz z dnia 17 lipca 1996 r., K 8/96 (OTK 1996, nr 4, poz. 32), zarzuty apelacji co do niekonstytucyjności zastosowanych wobec wnioskodawczynie przepisów są nieuzasadnione, a zarówno decyzja organu rentowego jak i wyrok Sądu pierwszej instancji są zgodne z obowiązującymi przepisami (art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, jednolity tekst: Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.).

W skardze kasacyjnej od tego wyroku, zaskarżając go w całości, pełnomocnik wnioskodawczynie zarzucił naruszenie prawa materialnego - art. 2, 21, 32, 64 i 67 ust. 1 Konstytucji RP oraz art. 1 protokołu do Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności sporządzonego w Paryżu dnia 20 marca 1952 r. (Dz. U. z 1995 r. Nr 36, poz. 175 ze zm.), poprzez przyjęcie, że konstytucyjnie

chronione prawo wnioskodawczynie do emerytury nabyte w dniu 1 marca 2009 r. nie zostało naruszone w wyniku zmiany przepisów, wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania wraz z orzeczeniem o kosztach postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Po wydaniu zaskarżonego wyroku, Trybunał Konstytucyjny wyrokiem z dnia 13 listopada 2012 r., K 2/12 (Dz. U. z 2012 r. poz. 1285), uznał że art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw w związku z art. 103a ustawy o emeryturach i rentach Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 r., bez konieczności rozwiązania stosunku pracy, jest niezgodny z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa wynikającą z art. 2 Konstytucji RP. Określając skutki tego wyroku, Trybunał stwierdził, że „obowiązek rozwiązania stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą - jako warunek realizacji nabytego prawa do emerytury - nie będzie miał zastosowania do osób, które nabyły to prawo w okresie od 8 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2010 r.”

W utrwalonej judykaturze przyjmuje się, że skutkiem uznania za niekonstytucyjne przepisów w określonym zakresie jest obowiązek zapewnienia przez wszystkie sądy, które orzekały na podstawie niekonstytucyjnych przepisów prawa, stanu zgodnego z Konstytucją w zakresie wiążąco rozstrzygniętym wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego (por. uchwałę z dnia 23 stycznia 2001 r., III ZP 30/00, OSNAPiUS z 2001 r. nr 23, poz. 685 i wyroki: z dnia 5 września 2001 r., II UKN 542/00, OSNAPiUS z 2004 r. nr 2, poz. 36, z dnia 12 czerwca 2002 r., II UKN 419/01, OSNAPiUS z 2002 r. nr 23, poz. 58, z dnia 27 września 2002 r., II UKN 581/01, OSNAPiUS z 2002 r. nr 23, poz. 581, z dnia 18 grudnia 2002 r., I PKN 668/01, OSNAPiUS z 2004 r. nr 3, poz. 47, z dnia 18 maja 2010 r., III UK 2/10, OSNP 2011 r. nr 21-22, poz. 278 i z dnia 4 lipca 2012 r., III UK 132/11 - niepublikowany). Skoro uznane za niezgodne z Konstytucją przepisy prawa naruszały ustawę zasadniczą już od dnia ich wejścia w życie (*ex tunc*), to nie mogą

być legalną podstawą orzekania przez sądy powszechne i Sąd Najwyższy. W wyrokach z dnia 7 marca 2013 r., I UK 519/12 (niepublikowany), z dnia 25 kwietnia 2013 r., I UK 593/12 (niepublikowany) i z dnia 6 czerwca 2013 r., II UK 330/12 (niepublikowany) - wydanych w analogicznych stanach faktycznych i prawnych, Sąd Najwyższy, uwzględniając art. 190 ust. 4 Konstytucji RP, uchylił zaskarżone wyroki, w których zastosowano art. 103a ustawy o emeryturach i rentach z FUS i przekazał sprawy Sądowi drugiej instancji do ponownego rozpoznania.

Mając na uwadze powyższe Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁵ § 1 k.p.c. orzekł jak w sentencji.